

**Nota informativă
la proiectul hotărârii Guvernului
„Cu privire la transmiterea unor sisteme informaționale”**

1. Denumirea autorului și, după caz, a participanților la elaborarea proiectului

Proiectul hotărârii Guvernului „Cu privire la transmiterea unor sisteme informaționale” este elaborat de către Ministerul Sănătății, Muncii și Protecției Sociale, de comun cu Compania Națională de Asigurări în Medicină.

2. Condițiile ce au impus elaborarea proiectului de act normativ și finalitățile urmărite

În conformitate cu prevederile Hotărârea Guvernului nr. 586 din 24.07.2017 pentru aprobarea Regulamentului privind modul de ținere a Registrului medical, Ministerul Sănătății, Muncii și Protecției Sociale deține câteva Sisteme Informaționale, două din ele fiind:

1) Sistemul informațional automatizat „Asistența Medicală Primară” (SIA AMP);

2) Sistemul informațional automatizat „Asistența Medicală Spitalicească” (SIA AMS);

Sistemele informaționale menționate sunt utilizate la nivel național și conțin informații ample cu caracter personal despre toată populația Republicii Moldova.

Totodată, necesitatea alinierii la tehnologiile moderne a impus prestatorii de servicii medicale să dezvolte diverse Sisteme informaționale. Ele stochează local informația despre pacienți și nu participă la formarea resursei informaționale de stat - Registrul medical.

Dezvoltarea și mentenanța Sistemelor informaționale este realizată de diverși agenți economici, sau nu este asigurată în general (SIA AMP) din cauza lipsei surselor financiare pentru angajarea și menținerea specialiștilor calificați.

Sistemele informaționale din domeniul sănătății sunt dispersate și nu există un control adecvat asupra lor. Nu există un organ de administrare a Sistemelor informaționale, mentenanță și dezvoltare a acestora.

Fiecare prestator dezvoltă Sisteme informaționale după o necesitate proprie, deseori dublându-se funcționalitățile dezvoltate. Acest lucru se datorează faptului că nu există o viziune clară asupra modului și direcției în care trebuie dezvoltate Sistemelor informaționale, acestea nefiind interconectate.

De asemenea, nu este asigurată interoperabilitatea sistemelor, majoritatea lucrând în regim autonom. Din aceste motive pacienții în continuare sunt nevoiți să meargă cu fișele medicale pe suport de hârtie de la un Prestator la altul. În aceste condiții foarte des informațiile medicale se pierd deoarece povara transmiterii fișei medicale și returnării ei Prestatorului rămâne în responsabilitatea pacienților.

Nu este asigurată auditul protecției datelor cu caracter personal. Deși s-au întreprins pași concreți pentru reglementarea utilizării SIA AMP la nivel național, fiind elaborate și aprobate Regulamentul de utilizare SIA AMP,

Politica de securitate și elaborate alte acte normative, dreptul de operare a datelor cu caracter personal în SIA AMP nu este acordat de către Centrul Național pentru Protecția Datelor cu Caracter Personal. SIA AMS nici nu a inițiat procedura de înregistrare pentru operarea datelor cu caracter personal.

Implementarea semnăturii electronice avansate rămâne o condiție obligatorie, dar care este numai la etapa de implementare.

Interoperabilitatea datelor este asigurată insuficient. În anul 2018 a fost semnat acordul de schimb de date între Compania Națională de Asigurări în Medicină (CNAM) și MSMPS. Ca urmare SIA AMP deja este integrat cu SI deținut de CNAM pentru verificarea statutului de asigurat al pacientului. SIA AMP este integrat cu Registrul de stat al populației din care sunt actualizate datele despre pacienți. SIA AMP este parțial integrat cu Sistemul Informațional Automatizat de Asistență Medicală Spitalicească (SIA AMS).

Din cauza lipsei interoperabilității între sisteme, este limitată posibilitatea de dezvoltare a serviciilor electronice, care ar avea un impact major pentru eficientizarea sistemului de sănătate, excluderea dublărilor în prestarea serviciilor și optimizarea cheltuielilor din sistem.

Sistemele informaționale necesită dezvoltare continuă, în funcție de cerințele noi aprobate. Sistemul de sănătate are nevoie de tehnologii informaționale moderne integrate însușite de cadrele medicale, aplicate inteligent și constructiv în derularea proceselor medicale.

Dezvoltările noi în Sistemele Informaționale din sănătate, pentru care SIA AMP servește drept platformă (certificatul de concediu medical electronic, certificatul de naștere, de deces electronic, rețeta electronică, Registrul Cancer, Registrul Diabetului zaharat, Registrul maladiilor rare, Registrul de endoprotezări, Registrul de screening cervical, cardul de sănătate), necesită a fi interconectate între ele pentru a exclude redezvoltarea funcționalităților care deja sunt implementate.

De asemenea, parte a tuturor registrelor electronice și modulelor menționate, este și SIA AMS, acesta avînd necesitatea dezvoltărilor respective.

Totodată, Ministerul Sănătății, Muncii și Protecției Sociale, în calitate de posesor al acestor sisteme, nu dispune de resursele necesare pentru asigurarea mentenanței, dezvoltării și auditului protecției datelor cu caracter personal.

Practicile de succes au demonstrat că centralizarea administrării sistemelor informaționale, permit eficientizarea administrării și diminuarea riscurilor de incidente de securitate informațională.

Pentru a rezolva problemele care s-au acumulat în domeniul dezvoltării SI din domeniul sănătății, pentru a fi aliniați cu tehnologiile moderne, a face față provocărilor noi se propune transmiterea Sistemul informațional automatizat „Asistență Medicală Primară” (SIA AMP) și Sistemul informațional automatizat „Asistență Medicală Spitalicească” (SIA AMS), din administrarea MSMPS în administrarea CNAM.

Aceasta va contribui la dezvoltarea acestor sisteme, eliminarea multitudinii de documente (hîrtie) greu de gestionat; organizarea eficientă a timpului care se utilizează pentru serviciile medicale, implementarea unor mecanisme de

monitorizare și control al nivelului de calitate pentru serviciile medicale oferite populației.

Concomitent, dezvoltarea SIA AMP și SIA AMS, va oferi posibilitatea de verificare a corespunderii cu clauzele contractului de acordare a asistenței medicale (de prestare a serviciilor medicale) a volumului, termenelor, calității și costului asistenței medicale acordate persoanelor asigurate, precum și gestionarea mijloacelor financiare provenite din fondurile asigurării obligatorii de asistență medicală, în limita serviciilor medicale contractate.

Dat fiind faptul că mijloacele financiare ale instituției medico-sanitare publice provin în mod prioritar din fondurile asigurărilor obligatorii de asistență medicală (în bază de contract de asistență medicală încheiat cu Compania Națională de Asigurări în Medicină, este actuală și motivată decizia de preluare de la Ministerul Sănătății, Muncii și Protecției Sociale a Sistemului Informațional Automatizat Asistența Medicală Primară (SIA AMP) și Sistemului Informațional Automatizat Asistența Medicală Spitalicească (SIA ASM), pentru a dezvolta continuu module noi capabile să corespundă exigențelor soluțiilor IT din societate.

3. Descrierea gradului de compatibilitate pentru proiectele care au ca scop armonizarea legislației naționale cu legislația Uniunii Europene

-

4. Principalele prevederi ale proiectului și evidențierea elementelor noi

Proiectul hotărârii guvernului „Cu privire la transmiterea unor sisteme informaționale” prevede transmiterea de la Ministerul Sănătății, Muncii și Protecției Sociale către Compania Națională de Asigurări în Medicină a două sisteme informaționale: Sistemul Informațional Automatizat Asistența Medicală Primară (SIA AMP) și Sistemul Informațional Automatizat Asistența Medicală Spitalicească (SIA AMS).

Unul din obiectivele principale ale preluării sistemelor informaționale prenotate constituie implementarea unor mecanisme eficiente de monitorizare și control al nivelului de calitate pentru serviciile medicale oferite populației, având drept scop modernizarea serviciilor medicale primare și spitalicești în aceeași direcție pe care o au țările Uniunii Europene în sectorul medical.

De asemenea o dată cu preluarea sistemelor informaționale se va asigura mentenanța lor, dezvoltarea acestora cu actualizarea nomenclatoarelor, formularelor, rapoartelor și formelor statistice în conformitate cu modificările legislative. Mentenanța sistemelor va presupune acordarea suportului consultativ utilizatorilor sistemelor informaționale, colectarea solicitărilor de modificare a sistemelor cu implementarea celor aprobate și va asigura funcționarea neîntreruptă și în condiții de utilizare normală a sistemelor informaționale preluate.

De asemenea mentenanța va presupune monitorizarea, auditul acțiunilor utilizatorilor, asigurarea securității datelor cu caracter personal, conlucrarea strânsă cu Serviciul Tehnologia Informației și Securitate Cibernetică în vederea asigurării resurselor și infrastructurii necesare bunei funcționări a sistemelor

informaționale, cu Centrul Național de Protecție a Datelor cu Caracter Personal în vederea raportării incidentelor de securitate și alte instituții ale Statului, inspectării periodice a instituțiilor care utilizează sistemele informaționale în vederea auditării modului în care se asigură utilizarea sistemelor și protecția datelor cu caracter personal.

Dezvoltarea componentelor de conectare a echipamentelor de laborator din laboratoare va asigura automatizarea procesului de înregistrare a rezultatelor investigațiilor în cererile de analize ale pacienților, va îmbunătăți calitatea actului medical și va minimiza riscul de introducere eronată a rezultatelor, inclusiv tergiversarea și povara asupra pacientului de a se deplasa nejustificat în sistem.

Dezvoltarea certificatului electronic de concediu medical va permite eliberarea certificatelor în format electronic, implementarea regulilor de validare a eliberării certificatelor, minimizarea riscului de fraudare și furnizarea datelor despre concedii medicale prin platforma guvernamentală de interoperabilitate M-Connect către Compania Națională de Asigurări Sociale.

Dezvoltarea Registrului național electronic al practicilor medicilor de familie va permite monitorizarea în timp real a informației privind practicile medicilor de familie, care reprezintă un sector teritorial delimitat, care cuprinde, după caz, una sau mai multe localități, străzi, case ori blocuri locative, cu populația acestora și va permite integrarea lui cu sistemele informaționale existente, asigurând managementul eficient al practicilor, distribuția lor geografică și alocarea populației.

Dezvoltarea Registrului de Screening cervical, integrarea lui cu SIA AMP și SIA AMS va permite o evidență mai bună a cazurilor suspecte, va pune accent pe prevenție și va permite Compania Națională de Asigurări în Medicină să micșoreze costurile de tratament prin identificarea și luarea măsurilor necesare în perioada incipientă când șansele de tratament sunt mai mari iar costurile mai mici.

Dezvoltarea Registrului de endoprotezări, integrarea lui cu SIA AMP și SIA AMS va permite evidența mult mai clară și eficientă a listelor de așteptare și respectiv va permite Companiei Naționale de Asigurări în Medicină să planifice mai eficient bugetul pentru serviciile de endoprotezare.

Dezvoltarea funcționalităților noi în SIA AMP va permite creșterea calității actului medical în sine și va facilita munca medicilor și asistenților medicali. Astfel dezvoltarea protocoalelor clinice electronice, notificărilor pacienților din cadrul sistemelor informaționale, completarea simptomelor, corelarea lor cu diagnozele, validarea dozelor de medicamente și a contraindicațiilor medicamentoase va ridica calitatea sistemelor informaționale la un nou nivel calitativ.

Dezvoltarea diverselor registre al persoanelor cu diabet, de sănătate mintală, al persoanelor care necesită dializă și altele va spori calitatea informației

colectate din fișele medicale și luarea unor decizii mai prompte și mai corecte.

De asemenea, în contextul propunerilor Consiliului coordonatorilor pentru modernizarea serviciilor guvernamentale și e-Transformarea guvernării pentru anul 2019 este planificat dezvoltarea serviciului electronic de înregistrare a nașterii și decesului, care de asemenea sunt parte a SIA AMP și SIA AMS.

Digitalizarea certificatelor de naștere și a certificatelor de deces va permite completarea datelor medicale mult mai eficiente și corecte. Totodată digitalizarea lor va rezolva și alte probleme ce țin schimbul de date cu alte instituții ale statului.

Astfel, Ministerul Sănătății Muncii și Protecției Sociale/Agencia Națională pentru Sănătate Publică va gestiona în timp real datele din SIA AMP și SIA AMS, care vor permite calcularea indicatorilor de sănătate, raportarea acestora către Biroul Național de Statistică, Organizația Mondială a Sănătății.

Dezvoltarea modulului E-prescripție, cu introducerea rețetei electronice va completa inițiativa instituției de a avea o viziune globală asupra serviciilor de sănătate furnizate pacienților și asiguraților din sistemul de asigurări medicale obligatorii.

Acesta va permite monitorizarea corectitudinii evidenței produselor intrate în farmacia instituției medicale, a stocurilor, a consumurilor pe secții dar și pe pacient și se vor alocă resursele în funcție de necesitățile instituției medicale, fiind posibil de verificat permanent circulația produselor de la intrarea în stocurile instituțiilor medicale primare și spitalului până la consumul acestora de către sau în interesul pacientului, dar și eficiența cu care acestea sunt distribuite în timp sau la nivelul subdiviziunilor.

Astfel se va putea monitoriza nu numai eliberarea de medicamente, dar și furnizarea serviciilor (cantitativ, dar mai ales calitativ), atât de către beneficiarii direcți (pacienți și asigurați), cât și de către profesioniști.

Utilizarea SIA AMP și SIA AMS va exclude dublarea în prestarea serviciilor medicale, va permite evidența personificată a serviciilor medicale de care a beneficiat fiecare pacient, fapt ce ar permite implementarea Card-ului de sănătate.

Gestionarea în timp real a informațiilor din aceste sisteme informaționale de către Ministerul Sănătății Muncii și Protecției Sociale și Compania Națională de Asigurări în Medicină va condiționa nemijlocit eficientizarea administrării mijloacelor financiare ale instituției medico-sanitare publice provenite din fondurile asigurării obligatorii de asistență medicală, în final va spori numărul și calitatea serviciilor medicale acordate pacienților.

Concomitent, Ministerul Sănătății, Muncii și Protecției Sociale, în termen de o lună, va iniția procesul de revizuire și modificare a Hotărârii Guvernului nr. 586 din 24.07.2017 pentru aprobarea Regulamentului privind modul de ținere a Registrului medical, Hotărârii Guvernului nr. 1128 din 14.10.2004 cu privire la aprobarea Concepției Sistemului Informațional Medical Integrat, în vederea

ajustării acestora la prezenta Hotărîre. Vor iniția procesul de elaborare a documentației tehnice necesare înregistrării SIA AMP în registrul sistemelor informaționale care dețin date cu caracter personal deținut de Centrul Național de Protecție a Datelor cu Caracter Personal.
5. Fundamentarea economico-financiară
Implementarea proiectului se va efectua în limitele mijloacelor financiare stabilite în bugetul public național.
6. Modul de încorporare a actului în cadrul normativ în vigoare
Actul normativ propus vine întru executarea Legii nr. 1585/1998 cu privire la asigurarea obligatorie de asistență medicală, Legii nr. 467/2003 cu privire la informatizare și la resursele informaționale de stat, Legii 71/2007 cu privire la registre.
7. Avizarea și consultarea publică a proiectului
Anunțul privind inițierea elaborării proiectului hotărîrii Guvernului este plasat pe site-ul Ministerului Sănătății, Muncii și Protecției Sociale, la compartimentul Transparența, secțiunea proiecte supuse consultărilor publice.
8. Constatările expertizei anticorupție
9. Constatările expertizei de compatibilitate
10. Constatările expertizei juridice
11. Constatările altor expertize

Secretar General de Stat

Boris GÎLCA